

**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק**

בג"ץ 1877/14
בג"ץ 1937/14
בג"ץ 2260/14
בג"ץ 8017/15

התנועה לאיכות השלטון בישראל
ע"י ב"כ תומר נאור ואח'
מרחי' יפו 208, ירושלים
טל': 02-5000073; פקס': 02-5000076

העותרת בבג"ץ 1877/14

1. עו"ד איתי בן חורין
2. הפורום לשוויון בנטל (ע"ר 580484822)
3. עו"ד איתן גינזבורג
ע"י עו"ד איתי בן חורין
מרחי' יגאל אלון 86, תל אביב
טל': 03-6766668; פקס': 03-6766672

העותרים בבג"ץ 1937/14

1. עמותת הרצליה למען תושביה (ע"ר 0373793-58)
ע"י ב"כ ד"ר שמואל סעדיה, עו"ד
ו/או עו"ד המפל עמית
מרחי' יורדי הסירה 1, תל אביב
טל': 03-5286314; פקס': 03-5287922

העותרת בבג"ץ 2260/14

1. מפלגת יש עתיד
2. התאחדות הסטודנטים והסטודנטיות בישראל
ע"י ב"כ עו"ד עודד גזית
טל': 03-6733331; פקס': 03-6733338

העותרות בבג"ץ 8017/15

נ ג ד

1. הכנסת
על ידי הלשכה המשפטית, הכנסת, ירושלים
טל': 02-6408479; פקס': 02-6753495
2. ממשלת ישראל
3. שר הביטחון
4. צה"ל
5. המדפיס הממשלתי
המשיבים 2-5 על ידי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צאלח א-דין 29, ירושלים
טל': 073-3925590; פקס': 02-6467011

המשיבים בבג"ץ 1877/14

1. הכנסת
על ידי הלשכה המשפטית, הכנסת, ירושלים
טל': 02-6408479; פקס': 02-6753495
2. ממשלת ישראל
3. שר הביטחון
המשיבים 2 ו-3 על ידי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צאלח א-דין 29, ירושלים
טל': 073-3925590; פקס': 02-6467011

המשיבים בבג"ץ 1937/14

1. מדינת ישראל – ממשלת ישראל
 2. משרד הביטחון
 3. מדינת ישראל – כנסת ישראל – המדפיס הממשלתי
- המשיבים 1 ו-2 על ידי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צאלח א-דין 29, ירושלים
טל': 02-6467011; פקס: 073-3925590

המשיבים בבג"ץ 2260/14

1. ראש ממשלת ישראל
 2. שר הביטחון
 3. היועץ המשפטי לממשלה
 4. הממשלה ה-34
- המשיבים 1-4 על ידי פרקליטות המדינה משרד המשפטים
רח' צאלח א-דין 29, ירושלים
טל': 02-6467011; פקס: 073-3925590
5. כנסת ישראל
- על ידי הלשכה המשפטית, הכנסת, ירושלים
טל': 02-6408479; פקס': 02-6753495

המשיבים בבג"ץ 8017/15

בקשה מטעם המדינה לדחיית מועד קיום פסק הדין עד ליום 16.10.2020

1. בהתאם לבקשת ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון, ועל דעת ראש הממשלה והיועץ המשפטי לממשלה, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע כי מועד פקיעת פרק ג'1 לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן: **חוק שירות ביטחון**) יידחה פעם נוספת – **בשלב זה, עד ליום 16.10.20**.

יובהר כבר עתה, כי בכוונת המדינה לשוב ולעדכן את בית המשפט הנכבד, בדבר הערכת הזמנים הצפויה להשלמת הליך החקיקה מושא ענייננו בהתאם לצורך, במסגרת בקשה שתוגש עובר למועד הנדחה לעיל; בהתאם למפורט להלן, נכון לשעת כתיבת שורות אלו, קיים קושי לצפות את מסגרת הזמנים הנדרשת להשלמת הליך החקיקה האמור.

להלן יפורטו נימוקי הבקשה.

2. כזכור, בהתאם להחלטתו של בית המשפט הנכבד מיום 15.6.20, מועד פקיעתו של פרק ג'1 לחוק **שירות ביטחון**, כנוסחו בעקבות תיקון 21 לחוק זה (להלן: **תיקון 21**), נדחה עד ליום 16.9.20.
3. עוד כזכור, בבקשה הקודמת לדחיית מועד פקיעת פרק ג'1 לחוק שירות הביטחון, שהגישה המדינה ביום 9.6.20, פורטה השתלשלות העניינים שקדמה להגשת הבקשה, ובמסגרת הבקשה צוין כדלקמן:

3. כידוע, ביום 2.3.20 אכן נערכו הבחירות לכנסת ה-23, ואולם ממשלה חדשה הושבעה רק ביום 17.5.20, **קרי לפני מעט למעלה משלושה שבועות**. עוד כידוע, הממשלה החדשה החלה כהונתה על רקע התמודדות המדינה עם התפשטות נגיף הקורונה, על כל ההשלכות המשתמעות מכך על פעילותה. בנוסף, על רקע מועד הקמת הממשלה, בימים אלה ממש מצויים רכיבים שונים של הממשלה החדשה בשלבי הקמה ותחילת פעילות; כך לדוגמא, ועדת השרים לענייני חקיקה הוקמה רק ביום 31.5.20.

ברקע הדברים מצויים גם מועדי תחילת שגרת פעילותה של הכנסת, ונציין, לענייננו, כי ועדת חוץ וביטחון קבועה הוקמה רק לפני מעט למעלה משבוע, ביום 1.6.20.

4. כידוע, לא בנקל מוגשת בקשה לדחיית מועד קיום פסק דין, והמדינה עמדה על כך במסגרת הבקשות הקודמות מטעמה; כן עמדה המדינה על כך שהסוגיה שבנדון היא מהסבוכות והמורכבות ביותר המצויות על סדר היום של מדינת ישראל.

5. על רקע כלל האמור, תבקש המדינה לעדכן כי סוגיית מועד פקיעתו של פרק ג' לחוק שירות ביטחון וכן סוגיית הסדרת שירותם הצבאי והלאומי-אזרחי של תלמידי ישיבות ש"תורתם אמונתם" במסגרת תיקון חקיקה הובאה בפני ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון סמוך לכניסתו לתפקיד וכן הוצגה דחיפות הטיפול בנושא.

6. יצוין כי אף ההסכם הקואליציוני לכינון ממשלת חירום ואחדות לאומית, שנערך ונחתם ביום 20.4.20 (ושהוצג בפני בית המשפט הנכבד במסגרת ההליכים בבג"ץ 2592/20), מתייחס לעניין קידום החקיקה בסוגיית חוק שירות ביטחון עם כינון הממשלה החדשה, ומורה בסעיף 24 כדלקמן:

"עם כינון הממשלה יחוקק חוק הגיוס על פי הצעת משרד הביטחון וצה"ל, תוך תיקון לפיו יעדי הגיוס יקבעו בהחלטת ממשלה ולא בחקיקה ראשית. כן יערכו התאמות במועדים האמורים בהצעת החוק (שהוגשה בחודש יולי 2018), כך שכל המועדים ידחו בהתאמה ממועד קבלת החוק בקריאה שלישית בכנסת. עוד תתוקן ההצעה באופן שבמקרה שבו פחת מספר המתגייסים בפועל, החל משנת הגיוס 2022, מ-85 אחוזים מיעד הגיוס השנתי הכולל במשך שלוש שנות גיוס רצופות, תחליט הממשלה בתוך שנה על תכנית יעדי גיוס שנתיים ותאשר תכנית לתמריצים כלכליים – חיוביים ושליליים, לעמידה או לאי עמידה ביעדים. חרף האמור לעיל, לאחר חקיקת חוק הגיוס האמור, תגבש הממשלה להצעת שר הביטחון חוק חדש ומקיף בדבר גיוס לצה"ל ושירות לאומי בהתאם למתווה רחב ועדכני התואם את צרכי החברה בישראל על גווניה ורבידה בהסכמת סיעות הקואליציה".

7. לאור זאת, תכלית הבקשה הנוכחית, המוגשת בהתאם לבקשת ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון, ועל דעת ראש הממשלה והיועץ המשפטי לממשלה, היא ליתן בידי הממשלה שהוקמה לפני כעט למעלה משלושה שבועות, פרק זמן נוסף להידרש לסוגיה ולפעול מול הכנסת לשם השלמת הליך החקיקה בסוגיה הרגישה שבנדון; לפיכך, כאמיר ברישא לבקשה זו, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על הארכה נוספת של תקופת השהיית הצו המוחלט, כך שבטלות פרק ג' לחוק שירות ביטחון, כנוסחו בעקבות תיקון 21, תיכנס לתוקפה ביום 6.9.20 [ההדגשות במקור – ה"מ].

4. בהחלטתו מיום 15.6.20 נעתר בית המשפט הנכבד לבקשה, וקבע כדלקמן:

"נוכח הנימוקים שפורטו בבקשה, אנו מורים על דחיית מועד בטלותו של פרק ג' לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 ליום 16.9.2020.

עם זאת אנו מוסיפים ומורים כי המדינה תגישה הודעת עדכון על אודות התקדמות הליך החקיקה עד ליום 9.3.2020".

5. ביום 9.8.20 הגישה המדינה הודעת עדכון מטעמה (להלן: **הודעת העדכון**), בה נמסר כדלקמן:

6" ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון פעל מאז הקמת הממשלה החדשה ביום 17.5.20, לקידום תיקון החקיקה בנושא. קידום תיקון החקיקה נדרש להיעשות בשים לב להוראות ההסכם הקואליציוני לכינון ממשלת חירום ואחדות לאומית, שנערך ונחתם ביום 20.4.20 (ושסעיף 24 לו, הרלוונטי לענייננו, צוטט בסעיף 6 לבקשה מיום 9.6.20). בהתחשב בהוראות ההסכם הקואליציוני, נדרש לקדם את החקיקה בנושא בהתאם לנוסח האחרון שהוגש בכנסת ה-20 כאמור, בצירוף מספר תיקונים שפורטו בהסכם הקואליציוני. ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון רואה חשיבות רבה בקידום הצעת החוק בהקדם אפשרי, זאת כשלב ביניים המתחייב מהמצב המשפטי הקיים. במקביל פועל שר הביטחון לקידום מתווה שירות עדכני, שיהיה רחב ויטיחס לגוונים ולרבדים השונים בצביר הישראלי ושיתאם את צרכי צה"ל והחברה בישראל. בכוונת שר הביטחון, לצד קידום הצעת החוק בעניין חוק שירות ביטחון, להביא לאישור הממשלה הצעה למתווה כאמור.

על כן, בהתאם לחשיבות שרואה שר הביטחון לנישא, על פי בקשתו, נתבקש מבית המשפט הנכבד ביום 9.6.20 פרק זמן של **שלושה חודשים בלבד להשהיית מועד קיומו של פסק הדין**, אשר בשעתו סבר שר הביטחון כי יהיה בו די כדי להשלים את הליך החקיקה.

7. במסגרת המאמצים לקידום תיקון החקיקה בנושא, התקיימו בחודשיים האחרונים מספר דיונים בשיתוף גורמים בכירים במשרד הביטחון, בצה"ל ובמשרד המשפטים, וכן התקיימו תיאומים ראשוניים של הנוסח המתגבש מול רשות השירות הלאומי-אזרחי.

בנוסף, נערך דיון בנושא ביום 5.7.20, בראשות ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון, ובו נקבעו הנחיות להמשך קידום החקיקה. עוד בעניין זה, התקיימו מספר פגישות בהובלת השר לעניינים חברתיים ואזרחיים במשרד הביטחון עם גורמים שונים, בין היתר מהציבור החרדי, על מנת לקדם הסכמה על נוסח חוק שניתן יהיה להעביר בממשלה ובכנסת בהתאם לעקרונות הצעת החוק שנוסחה בכנסת ה-20 ולתיקונים שפורטו בהסכם הקואליציוני.

כמו כן, ביום 12.7.20 התקיים דיון בראשות היועץ המשפטי לממשלה, ובהשתתפות הגורמים המשפטיים הבכירים הרלוונטיים, בו נדונו מספר סוגיות משפטיות העולות מהתיקונים בהצעת החוק אשר פורטו בהסכם הקואליציוני.

9. לאור כל האמור לעיל, ובשים לב למועד שנקבע לדחיית בטלותו של פרק ג' לחוק שירות ביטחון, פועלים הגורמים הרלוונטיים במשרד הביטחון בראשות השר, להבאת הצעת חוק מעודכנת לאישור הממשלה בהקדם האפשרי, ולאחר מכן להניחה על שולחן הכנסת".

6. עתה, תעדכן המדינה כדלקמן.
7. מאז הגשת הודעת העדכון, השלים הדרג המקצועי במשרד הביטחון את הכנתה של הצעת חוק עדכנית, אשר בדעת שר הביטחון להעלות בהקדם לאישור הממשלה. עוד נציין, כי בכוונת ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון לפעול, לצד העלאת הצעת החוק הנ"ל לאישור הממשלה, ליצירתו של מתווה חדש, רחב ועדכני לשירות בצה"ל ובשירות הלאומי, זאת בהמשך לאמור בסעיף 6 להודעת העדכון, כמצוטט לעיל.
8. כידוע, הממשלה החדשה החלה כהונתה על רקע התמודדות המדינה עם התפשטות נגיף הקורונה, ועיקר פעילותה מוקד במיגור הנגיף והתמודדות עם נתוני התחלואה העולים, כמו גם עם המשבר הכלכלי שנוצר עקב כך. בנוסף, מאמצע חודש יולי ובמשך מספר שבועות, צומצמה פעילות הממשלה על רקע היעדר תקציב מדינה לשנה זו, ועל רקע החשש מפיוזר-הכנסת עקב היעדר תקציב. רק ביום 24.8.2020 הושג הסדר, שאף עוגן בהוראת שעה בחוק-יסוד: משק המדינה, אשר מאפשר את המשך פעילות הכנסת והממשלה, לעת הזו עד לסוף חודש דצמבר.
9. גם בימים אלה, מתמודדת ממשלת ישראל עם התפשטות נגיף הקורונה והמשבר הכלכלי שבא בעקבותיו. לאור זאת ולאור תהליכים מדיניים משמעותיים המתקיימים בעת האחרונה בזירה הבינלאומית, לצד סוגיות ביטחוניות דחופות, קיים קושי, כפי הנמסר, לצפות בשעת כתיבת שורות אלה את מסגרת הזמנים הנדרשת להשלמת הליכי החקיקה. על כן, תכלית הבקשה הנוכחית, המוגשת בהתאם לבקשת ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון, ועל דעת ראש הממשלה והיועץ המשפטי לממשלה, היא ליתן לממשלה פרק זמן נוסף להידרש לסוגיה מושא ענייננו, וכן לעמוד על פרק הזמן הדרוש לצורך השלמת הליכי החקיקה; לפיכך, כאמור ברישא לבקשה זו, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על הארכה נוספת של תקופת השהיית הצו המוחלט, כך שבטלות פרק ג'1 לחוק שירות ביטחון, כנוסחו בעקבות תיקון 21, תדחה, בשלב זה, עד ליום 16.10.20. במהלך תקופה זו, ימשיך משרד הביטחון בפעולות הנדרשות לצורך קידום חקיקת החוק.
10. כאמור לעיל, בכוונת המדינה לשוב ולעדכן את בית המשפט הנכבד, בדבר הערכת הזמנים הצפויה להשלמת הליך החקיקה מושא ענייננו בהתאם לצורך, במסגרת בקשה שתוגש עובר למועד הנדחה לעיל.
11. למען הזהירות יובהר, בכל הנוגע לעיתוי הגשתה של בקשה זו, כי ביחס לתוכן הבקשה התנהל דין ודברים ממושך בין גורמי המדינה השונים, ומייד עם קבלת עמדה סופית שעל בסיסה ניתן היה להגיש את הבקשה, פעלה פרקליטות המדינה להגשתה של בקשה זו בהקדם האפשרי וללא דיחוי.
12. בקשה זו נתמכת בתצהירה של גבי מעין ישראלי, ראש מטה ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון.

13. בקשת המדינה הועברה לצדדים בשעה 16:09 ולהלן עמדות ב"כ הצדדים לבקשה:
- א. ב"כ העותרת בבג"ץ 1877/14, עו"ד תומר נאור, מסר: "העותרת בבג"ץ 1877/14, התנועה למען איכות השלטון בישראל, תבקש להגיב בהודעה נפרדת."
- ב. ב"כ הכנסת, עו"ד סומפולינסקי, מסרה: "בשים לב לנסיבות המתוארות בבקשה, הכנסת סבורה שיש מקום להיענות לבקשה להארכת מועד."
- ג. ב"כ העותרת בבג"ץ 2260/14, עו"ד סעדיה מסר כי יעביר תגובתו בנפרד.
- ד. ב"כ העותרות בבג"ץ 8017/15, עו"ד גזית, מסר: "העותרת מתנגדת לבקשה. הבקשה הנוכחית, כמו הקודמות לה, נסמכת על טענות כלליות. יתר על כן, גם עתה, לא צורפה טיוטת "הצעת החוק" המוזכרת בבקשה וברור מלשון הבקשה עצמה (סעיף 9) כי אין מדובר בסוף פסוק, וכי בתום פרק הזמן המבוקש תוגש בקשת ארכה נוספת. הניסיון המצער מלמד, כי כל עוד לא יקבע בית המשפט הנכבד מועד אחרון וסופי לכניסתו לתוקף של פסק הדין - ימשיכו המשיבים בהגשת בקשות ארכה עד עולם. איי מדובר בנבואה ביחס לעתיד, כי אם בהסתמכות על העבר. המאבק בקורונה חשוב ביותר, אבל לצדו על הרשות המבצעת להמשיך במילוי יתר תפקידיה, וביתר שאת - מילוי הוראות פסק דין של בית משפט נכבד זה. משרד הבטחון הוא משרד עתיר משאבים וכוח אדם וחזקה כי הוא בעל המסוגלות לקדם עניינים חשובים נוספים. אשר על כן העותרת מתנגדת לבקשה, אך ככל שבית המשפט ייעתר לבקשה - העותרת תבקש כי ייקבע כי מדובר בארכה אחרונה."
- ה. עד למועד הגשת הבקשה טרם התקבלה עמדה מטעם ב"כ העותרות בבג"ץ 1937/14, עו"ד בן חורין.

היום,

כ"ז באלול תש"ף

16 בספטמבר 2020

הדס ערן, עו"ד

סגנית בכירה במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

אבי מיליקובסקי, עו"ד

ממונה על ענייני בג"צים (בפועל)
בפרקליטות המדינה

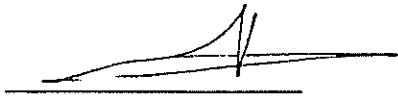

ענר הלמן, עו"ד

מנהל מחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

תצהיר

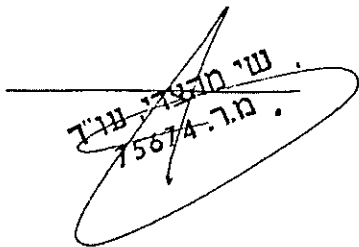
אני הח"מ, מרן, יוסף, מצהיר בזאת כלהלן:

1. אני משמש בתפקיד מנהל קו היטלון.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בבקשה מטעם המדינה לדחיית מועד קיום פסק הדין בבג"ץ 1877/14, 1937/14, 2260/14, 8017/15 (להלן – הבקשה מטעם המדינה).
3. העובדות המפורטות בבקשה מטעם המדינה הן אמת למיטב ידיעתי ואמונתי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אישור

אני הח"מ, ד"ר מלכני, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 16.9.20 הופיע בפני מר מרן יוסף, המוכר לי אישית, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהירו.

ש"י חתומה עו"ד
מ.ר. 15874